

15 Ιανουαρίου 2020

«Έφυγε» ο ΕΛΔΥκάριος Στέλιος Γρηγοράκης - Η συγκλονιστική απόδραση το 1975

Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Ιστορία, Αρχαιολογία, Παλαιογραφία, Στρατιωτικά και Εθνικά θέματα / Κοινωνιολογικά (κρατική & εκκλησ, πρόνοια και οικογενειακά θέματα)

Έφυγε από τη ζωή την Κυριακή 12 Ιανουαρίου 2020, σε ηλικία 75 χρονών ο αγωνιστής του 1974, Έλληνας Καταδρομέας Στυλιανός Γρηγοράκης. Ο Γρηγοράκης το 1964 υπηρέτησε στην ΕΛΔΥΚ, παντρεύτηκε στην Κύπρο και έκτοτε ζούσε μόνιμα στο νησί. Η κηδεία του θα γίνει αύριο, Τετάρτη η ώρα 13:00, στην Εκκλησία Αποστόλου Βαρνάβα στον Συνοικισμό Αγίου Ιωάννη στη Λεμεσό. Η οικογένεια επιθυμεί αντί στεφάνων να γίνονται εισφορές για τους νεφροπαθείς.

Η ιστορία του Στέλιου Γρηγοράκη

Τον Αύγουστο του 1975 και ενώ το δράμα της Κύπρου ήταν ακόμη πολύ έντονο και νωπό, ο Γλαύκος Κληρίδης ενημερώθηκε για την ύπαρξη ενός εγκλωβισμένου αγνοούμενου. Ήταν ο Στέλιος Γρηγοράκης, εθελοντής ΕΛΔΥΚάριος, ο οποίος από τη δεύτερη εισβολή και εξής δηλώθηκε ως αγνοούμενος από την οικογένειά του. Ο Γρηγοράκης που έμεινε στην κατεχόμενη πλευρά του νησιού, κρυβόταν επί ένα χρόνο σε μια σπηλιά της Κώμας του Γιαλού. Η ιστορία του, ήταν συγκλονιστική.

«Εσάς τους Γκιαούρηδες πρέπει να σας κόψουμε την κεφαλή»

Μόλις 29 ετών το 1974, ο Στέλιος ζούσε στην Κύπρο μία δεκαετία. Είχε έρθει ο ΕΛΔΥΚάριος στο νησί, παντρεύτηκε στην Αγία Τριάδα και έμεινε στην Κύπρο. Το 1974 κατετάγη ξανά ως εθελοντής. Όταν βρέθηκε κοντά στο Ριζοκάρπασο, όπου και πολέμησε, οι Τούρκοι συνέλαβαν ως αιχμαλώτους τον ίδιο κι άλλους 15 στρατιώτες. Οι εισβολείς θεώρησαν πως ο Γρηγοράκης ήταν λοχίας και βασανίζοντάς τον, επέμεναν να τους αποκαλύψει τα αμυντικά σχέδια των Ελλήνων.

«Αυτομάτως με σηκώσαν και με πήγαν σε ένα μεγάλο θάλαμο βασανιστηρίων, όπου εκεί στους τοίχους είδα αίματα, δύο πουκάμισα ένα χακί στρατιωτικό και ένα ροζ μες το αίμα. Ο αξιωματικός με δύο αστέρες, Τουρκοκύπριος, μου λέει στα ελληνικά «δεν εμαρτύρησες αλλά τώρα θα είναι το τελευταίο σου». Κι έπιασε ένα σίδερο 3 μέτρα με χτύπησε στα πόδια έπεσα κάτω και ήρθαν 20-30 στρατιώτες μου έβαλαν ένα μαντήλι με εσήσανε στον τοίχο και μου ακούμπησαν ένα αυτόματο στο αυτί. Μετρούσαν από το 1 μέχρι το 10 και είπαν πως αν δεν

απεκάλυπτα θα με εκτελούσαν.

Εγώ φυσικά λέω ίσως αντέξω διότι κατάλαβα πως ήταν ψυχολογικός πόλεμος. Εκείνη τη στιγμή δεν ξέρω πως μου ήρθε, είπα «θα αντέξω και βλέπουμε». Μετρούσαν 1,2,3... στο 9 και μισό και πυροδότησαν με τον γεμιστήρα έξω. «Επειδή είσαι Έλληνας στρατιώτης», μου λένε, «είσαι ορκισμένος να μην λέτε εν καιρώ πολέμου τα μυστικά του στρατού όμως θα τα πεις θες δεν θες κι αν δεν τα πεις θα πεθάνεις από βασανιστήρια». Λέω «ο καθένας υπηρετεί για την πατρίδα του όμως δεν γνωρίζω τι μου λέτε να σας πω». «Τότε» μου λέει, «αύριο θα σε πάρουμε στην Κερύνεια εκεί που υπάρχουν χιλιάδες αγνοούμενοι και τους πιάνουμε 10-10 και τους πετάμε στους φούρνους και τους καίμε ή τους εκτελούμε ή τους κάνουμε ηλεκτροσόκ. Τους βγάζουμε τα νύχια των ποδιών των χεριών. Για σένα μια σφαίρα είναι πολύ ακριβή, θα πεθάνεις από βασανιστήρια».

Τα βασανιστήρια που υπέστη ήταν ατελείωτα. Χτυπήματα με τον βούρδουλα, τραβήγματα από τα μαλλιά. Όταν ζητούσε νερό, του έφερναν κατούρημα και του έλεγαν: «Εσάς τους Γκιαούρηδες πρέπει να σας κόψουμε την κεφαλή».

Η βία ήταν τέτοια που ο Γρηγοράκης έφτασε σε σημείο να μην μπορεί να επικοινωνεί ούτε να αντιδρά. Τότε μόνο ένας Τούρκος αξιωματικός διέταξε να τον αφήσουν.

Παρόλα αυτά, ο νεαρός ΕΛΔΥΚάριος είχε ακόμη τη δύναμη και το ένστικτο της επιβίωσης. Όταν τον μετέφεραν σε φυλακή, ήταν ήδη αποφασισμένος πως δεν θα ζήσει φυλακισμένος. Πέταξε την τσίγκινη οροφή και μέχρι να το καταλάβουν οι Τούρκοι, βρισκόταν ήδη πολύ μακριά.

Με τη βοήθεια του Ελληνοκύπριου βοσκού, Βασίλη Λοϊζου από τη Λεονάρισα,

κατάφερε να κρυφτεί σε μία σπηλιά. Με τις συμβουλές του βοσκού και το φαγητό που του προσέφερε με αυτοθυσία, κατάφερε να επιβιώσει μέχρι το 1975 μέσα στη σπηλιά.

Η διάσωση

Οι πληροφορίες για την ύπαρξη του Γρηγοράκη μέσα στη σπηλιά, έφτασαν στον Ανδρέα Ματσουκάρη, προϊστάμενο της Υπηρεσίας Ανθρωπιστικών Θεμάτων, από τις ανιψιές του βοσκού. Ο Ματσουκάρης διασταύρωσε τις πηγές και κινήθηκε πολύ προσεκτικά, αφού ήξερε πως δεν έπρεπε να αντιληφθούν το παραμικρό οι Τούρκοι.

Στις 7 Αυγούστου, ο Γλαύκος Κληρίδης, ο Ραούφ Ντενκτάς, ο Ανδρέας Ματσουκάρης και ο προϊστάμενος του Ερυθρού Σταυρού, κινήθηκαν προς τη σπηλιά που είχε εντοπίσει ο Ματσουκάρης, με μια εννιαθέση μερσεντές. Στη διαδρομή, ο Κληρίδης πειράζοντας τον Ντενκτάς τον ρώτησε: «Πού βρήκες αυτό το αυτοκίνητό Ραούφ, είναι από αυτά που έχετε κλέψει;», για να πάρει την απάντηση του Τουρκοκύπριου ηγέτη των κατεχομένων: «Όχι είναι από αυτά που μας έχετε αφήσει».

Ο φοβητσιάρης Ντενκτάς

Ο Γλαύκος Κληρίδης προσπαθούσε επί ώρα να πείσει τον Γρηγοράκη να βγει, ο οποίος φοβισμένος πως επρόκειτο για κάποια παγίδα των Τούρκων δεν εμφανιζόταν.

Όταν είδε το σημάδι του Ερυθρού Σταυρού, δέχτηκε να βγει. Έκανε τον σταυρό του και ευχαρίστησε τον Γλαύκο Κληρίδη για τη διάσωσή του. Ο Κληρίδης τον προέτρεψε να πάει να χαιρετήσει τον Ντενκτάς και βλέποντας τους ενδοιασμούς του τού είπε, «Μην τον φοβάσαι, ο Ντενκτάς είναι φοβητσιάρης πήγε και κρύφτηκε 300 μέτρα μακριά πίσω από το δέντρο για λόγους ασφαλείας. Φοβήθηκε ότι θα ήσουν οπλισμένος και θα τον πυροβολούσες. Πήγαινε και θα σε βλέπω».

Όταν τον πλησίασε το Ντενκτάς του απάντησε: «Τι κάνεις ρε περμπάντη; Τώρα που θα σε πάρει ο Κληρίδης στον Ελληνοκυπριακό Τομέα θα σου δώσουν τιμές και παράσημα».

Τελικά, τα μόνα «παράσημα» που έλαβε ο Γρηγοράκης ήταν η επανένωση με την οικογένειά του.

Πηγή: xronografos.com (Κυπριακός Χρονογράφος), sigmalive.com